

ماڪ موتي ياد جا

(شاعري)

مهاڙ سنڌي

ڪمپوزنگ: وفا گل محمد جمالي (شهادتڪوٽ)
03337504137 gm_jamali4u@yahoo.com

وائيس آف سنڌ اي بڪ پبلشر

editor@voiceofsindh.net

www.voiceofsindh.net

ارپنا

پنهجي بابا سائين

دودو خان بوذدار

۽ مٿي جي جيل امڙ صاحب

خاتون

جي نالي.

جن چيچ کان وٺي زندگيءَ جي

تلخ راهن تي هلڻ سڀڪاريو.

اداري پاران

آرٽسٽ ماڻهوءَ جي زندگي به ڏاڍي عجيب ٿيندي آهي، هو سندرٽا، سچ ۽ فطرت جي حسناڪين جو شيدائي هوندو آهي. هن کي ٻين دنياڻي شين کان وڌيڪ پويٽ جي رنگن، ماڪ پتل گلن، نم جي پور جهلڻ ۽ مينڊيءَ ڦٽڻ واري موسم، باگ ڦٽي لهل سج جي پهرين ڪرڻ، شام سمهي شفق رنگن ۾ سج لهڻ جي ۽ رات جو پهرن مٿان چنڊ جي نظارن، ڪنهن بڙيا املتاس تي ويٺل ڪويل جي ڪوڪ ۽ ڪنهن الهڙ البيلي حسينا جي نيرين، ڪارين اکين ۽ معصوم ادائن سان وڌيڪ پيار هوندو آهي.

تخليق پبليڪيشن حيدرآباد هڪ اهڙي ئي ڪومل جذبن جي نفيس خيالن جي سرچيندڙ آرٽسٽ ملهار سنڌي جو شعري مجموعو ”ماڪ موتي ياد جا“ ڇپائيندي دلي سرهائي محسوس پئي ڪري.

ملهار سنڌيءَ جي شاعري فطرت جي حسناڪين جو جيترو جاڳندو عڪس آهي، وٽس گوڙ ساريون من موهيندڙ ۽ خوبصورت سٽون آهن. سماجي اڻ برابرين ۽ مختلف قومي پهلوئن طرف تيان چڪائيندڙ مضبوط خيال آهن. مونکي يقين آهي ته سندس شاعري سنڌي ادبي کيتر ۾ پنهنجو گهربل مقام ضرور ماڻيندي اوهان کي اسان جون هي محنتون ڪيئن لڳيون اوهان جي رايي جي شديد انتظار ۾.

لکي سگهو ته ضرور لکجو.

پنهجي پاران

اميدن جا گلاب

شاعري نه صرف منهنجو شوق پر منهنجي احساسن، جذبن، امنگن، ڏکڻ ۽ سڪن جي اظهار جو انتهائي بهترين ذريعو آهي. مون شاعريءَ ذريعي هميشه پنهنجي دل جو بار هڪو ڪيو آهي. موسيقيءَ ۽ شاعريءَ لاءِ چاهه ننڍي هوندي کان ئي منهنجي مزاج ۾ رهيو آهي. مون سنڌي شاعريءَ جي تقريبن سمورين صنفن ۾ لکيو آهي. مون پنهنجي شاعريءَ ۾ داخلي احساسن سان گڏ خارجي احساسن جي ترجماني پڻ ڪئي آهي. منهنجي لکڻ جو سبب سنڌ ۽ سنڌي ٻوليءَ سان محبت جو هجڻ آهي. مون هميشه سنڌ ڌرتيءَ جي ترقيءَ جا خواب ڏنا آهن. ڪتاب ”ماڪ موتي ياد جا“ ۾ سمالي سموري شاعري منهنجي اندر جي سچائي آهي. مون زندگيءَ جي سمورن حسين رنگن کي پنهنجي رچنائن ۾ سمائڻ جي پريور ڪوشش ڪئي آهي. مان پنهنجي لکڻين ۾ ڪڏهن به پنهنجي سماج کان ڪٽيل نه رهيو آهيان. مان محبتن جو پرچارڪ رهيو آهيان. منهنجي خواهش آهي ته مان سموري زندگي پنهنجي محبوب ديس جي اونداهن پيچرن تي علم ۽ شعور جا ڏيئا ٻاريندو رهان. منهنجي شاعريءَ ۾ شڪستگي، هيٺائپ ۽ ڪانٽرپ وارا اظهار ڪو نه آهن بلڪه مون نااميدي ۽ مايوسين بدران سچائپ ۽ اميدن کي اظهار جي ڪوشش ڪئي آهي. مون پنهنجي شاعريءَ ۾ سمايل لفظن کي خلوص ۽ جذبي سان معنيٰ خيز بنائڻ جي پريور ڪوشش ڪئي آهي. منهنجي اها شعوري ڪوشش رهي آهي ته مان پنهنجي شاعريءَ ۾ پنهنجي ٻوليءَ جي سادن، سهڻن ۽ اصلوڪن لفظن جو استعمال گهڻي کان گهڻو ڪريان. مون شاعريءَ ۾ اتساهه، حوصلو، جرئت ۽ بهادريءَ جون ڳالهيون ڪيون آهن. ڇو ته اهڙي قسم جي شاعري ئي زندگيءَ جي روشن راهن ڏانهن وٺي ويندي آهي، جتان اميدن جا گلاب ڦٽي مستقبل جي بهتريءَ جي خوشبو پکيڙيندا آهن. منهنجي هن ڪتاب جو چيڄڻ منهنجي لاءِ خوشيءَ جي ڳالهه آهي. مان قاضي مقصود گل، اڌ سومرو، ساجد سنڌي، سعيد ميمڻ، دليپ ڪمار، احسان دانش، رفيق بوزدار، رضوان عمرائي، جاويد شبير، رضا بخاري سميت سمورن دوستن جو ٿورائتو آهيان. جن هن ڪتاب جي ڇپائيءَ ۾ منهنجي مدد ڪئي آهي.

تائر

محبتن جو پيڪر

جن قلمڪارن جي قلم جو نوڪ ڌرتيءَ جي سيني تي ٿيندڙ مڙني وارتائن کي قلمبند ڪري پنهنجي قومن ۾ شعور ۽ جاڳرتا لاءِ پاڻ پتوڙيو، تن ۾ سنڌ ڌرتيءَ جي نوجوان ڪوي ملهار سنڌي جو قلمي/ذهني پورهيو پنهنجي قوت آهر ضرور جنبش ۾ رهيو.

ملهار جون ڪوتائون صرف لفظن جو خالي ميڙ ناهن بلڪ انهن سادن ۽ سهڻن لفظن جو گڏيل نچوڙ آهن. جيڪي هڪ خوبصورت قطار ٺاهي پنهنجا همعصر ۽ هم وزن ساٿي ميڙي هڪ ٻئي جي پيش پيش هلن ٿا. پوءِ ان ۾ سهڻي خيالن جي سرواڻي ڇو نه هجي. هونئن به ملهار لفظن جو محتاج ناهي رهيو. لفظ هن جي اندر تحرڪ پيدا ڪندا رهن ٿا ۽ هو لکنڊو رهي ٿو، پنهنجي داخلي ۽ خارجي ڪيفيت کي نئين رنگ ۽ ڍنگ سان، جنهن ۾ چاهه به هجي ته چس به، سوز به ملندو ته ساز به، سونهن به هوندي ته سادگي به. ان خوبصورت سنگم ۾ ملهار مونکي محبتن جو پيڪر ۽ سچائي جو پيروڪار لڳي ٿو.

مون ملهار جي اکين ۾ سانوڻ رت جا ڪارا بادل به پيسا آهن ته آڻائڻ جا انڊلڻي رنگ به. هن جنهن محسوساتي عمل مان گذري شاعريءَ ۾ رنگ پريا تنهن ۾ پيار ۽ پيڙا جو گڏيل عنصر بلڪل نمايان نظر اچي ٿو. هن ڪجهه ڪرڻ جي جستجو ۾ زندگيءَ جي چوواڻي تي بيهي جيڪا صدا بلند ڪئي، تنهن ۾ ڌرتيءَ جي ماڻهن سان محبت جو اُٺس شامل آهي. پر ڪٿي ڪٿي من مندر ۾ سجايل ڪنهن مورتِيءَ اڳيان سر خم، موت سان همڪنار به نظر ايندو. ملهار جو شمار اسان جي ٽهِيءَ جي انهن شاعرن ۾ ٿئي ٿو جنهن ٿوري عرصي ۾ سنڌي ادب جي خدمت ڪندي پنهنجو الڳ مقام ماڻيو آهي. ملهار پنهنجي انهن ابتدائي شاعر دوستن مان هڪ آهي، جنهن سان تخليقي سفر سان گڏ پنهنجي اندر جي احساسن جي ايتار بي ڌڙڪ ڪري سگهي ٿي. ٻاراڻي شعري مجموعي ”رانديڪو“ کان پوءِ سندس هي ڪتاب ”ماڪ موتي ياد جا“ کيس مڃتا جا موتي ميڙڻ ۾ ضرور مددگار ثابت ٿيندو. پنهنجون دعائون ساڻس گڏ آهن.

ساجد سنڌي

ريڊيو پاڪستان لاڙڪاڻو

31 جولاءِ 2003ع

رابيل ٽزيا آهن

ملهار ، نوجوان سندي شاعرن جي انهيءَ ٽههءَ سان واسطو رکي ٿو جنهن ٽههءَ سندي شاعريءَ کي نوان ڊگ ، نوان رجحان، نوان روپ ۽ رنگ ڏيڻ سان گڏوگڏ شاعريءَ جو پاڙون پنهنجي ڌرتيءَ ۾ وڌيڪ پختيون ڪيون آهن. ان ٽههءَ جي شاعرن جي شعور کي روشني شاهه لطيف وٽان ملي، کين شيخ اياز جهڙو آفاقي شاعر پنهنجي سامهون سرواڻ طور نظر آيو ۽ انهن ساڳئي نقش قدم تي ذات جي ڌرتيءَ تي پير پاتا آهن تڏهن ته سندن قدمن ۾ مضبوطي ۽ حوصلن ۾ بلندي ڏسڻ ۾ اچي ٿي ۽ اهي خوبيون اسان کي ملهار سنديءَ جي شاعريءَ ۾ به ملن ٿيون. سندس شاعريءَ ۾ شعور جي پختگي، فڪر جي گهرائي، لفظن جي سادگي ۽ مقصد جي چٽائي ملي ٿي. ملهار جي هن مجموعي ”ماڪ موتي ياد جا“ ۾ اسان کي غزل، وايون، چوڻا، ڏيڍ سٽا ۽ نظم ملن ٿا. انهن سڀني صنفن ۾ ملهار جي شاعري اثراتي نموني اظهار ڪري ٿي. مشهور رومانوي شاعر (Keats) هڪ هندي شاعريءَ متعلق لکيو آهي ته ”شاعريءَ کي ائين هجڻ گهرجي جو پڙهندڙ کي اهو محسوس ٿئي ڄڻ هن جا پنهنجا بلند ترين خيال ڪنهن ٻئي جي زباني ظاهر ٿيا آهن ۽ اهڙيون ئي بي شمار سٽون سان کي ملهار جي شاعريءَ ۾ ملن ٿيون جن ۾ اسان کي پنهنجون وڃايل يادون ۽ سڀنا ڏسڻ ۾ اچن ٿا. اهي اسان جي اندر ۾ ، سوچن جي ساگر ۾ ، ارتعاش يا تحريڪ جون لهرون پيدا ڪن ٿا جن سان اسان جي من اندر مانيون ٿي ويل سارو ٿيون وري جاڳي پون ٿيون.

ڪي ساز چڙيا آهن

دل اندر يادن جا،

رابيل ٽزيا آهن.

(ڏيڍ سٽو)

دل اندر يادن جا رابيل جڏهن ٽڙندا آهن ته انهن جي مهڪ من جي ماحول کي مهڪائي ڇڏيندي آهي ۽ مون ڏٺو آهي ته ملهار جي شاعريءَ جو مقصد به اهو ئي آهي ته ماحول کي مهڪائي. اندر جي ماحول کي پي ۽ ان ماحول کي به جنهن ۾ اسين رهون ٿا ته اسان جو خارجي ماحول جتي ڏاڍو جبر ، ناانصافي ۽ ڪرپشن سان جي ماحول کي خراب ڪري ڇڏيو آهي، ان کي مٽائڻي/ڊاهجي، جيئن ٿي. ايس ايليت (T.S.Eliot) جي شاعريءَ

۾ اسان کي مخصوص سرزمين ڏسڻ ۾ اچي ٿي جنهن کي هو **Waste Land** جو نالو ڏئي ٿو. ائين اسان جي ملهار جي شاعريءَ ۾ ٻه نالا ملن ٿا، ”اونداھ - نگر“ جيڪو ناانصافي ۽ جبر جي علامت آهي ۽ ٻيو نالو، ”چاهه - نگر“ جيڪو پيار مساوات جي علامت آهي. ملهار پنهنجي هڪ خوبصورت ڏيڍ - سٽي ۾ چوي ٿو،
چو چاهه - نگر ڊاهيون؟
ان کان ته چڱو آهي،
اونداھ - نگر ڊاهيون.

ملهار جي هن شعري مجموعي ”ماڪ موتي ياد جا“ ۾ تمام سٺا ڏيڍ - سٽا پڙهڻ لاءِ ملن ٿا، جن ۾ انساني ڪيفيتن جي ڀرپور عڪاسي ٿيل آهي. جن ۾ پيار ۽ ميلاب جو ذڪر به ملي ٿو ته وچوڙي ۽ جدائيءَ جو جهوريندڙ ڪيفيتون به،
ڪوئي به نه ساڻي آ،
ڪٿيان ٿو سفر تنها،
دردن ۾ حياتي آ.

۽ اهڙا ٻيا به سندر ڏيڍ سٽا هن مجموعي ۾ اوهان جا منتظر آهن.
بيت ۽ وائيءَ، اسان جي سنڌي شاعريءَ جا سڃاڻو آهن الائي ڪهڙي سبب جي ڪري ملهار پنهنجي هن مجموعي ۾ بيتن کي شامل نه ڪيو آهي. باقي جيڪو وايون هن مجموعي ۾ ملن ٿيون انهن ۾ ڏاڍي رنگيني ۽ دلڪشي نظر اچي ٿي. وائي جيڪا اسان جي شاعريءَ جي قديم صنف طور سڃاڻجي ٿي. جنهن کي سنڌ جي سرواڻ شاعر شاهه لطيف کان پوءِ شيخ اياز تمام مٿانهين درجي تي آڻي بيهاريو ۽ اياز جي سونهيل رستي تي هلندي جديد سنڌي شاعرن وائيءَ ۾ وڌيڪ جدت ۽ جاذبيت پيدا ڪئي. شيخ اياز کان پوءِ جديد سنڌي شاعرن جو هڪ ڊگهو قافلو آهي جن وائيءَ واري وات ۾ پنهنجون وڪون اڳتي وڌايون انهن ۾ اڌل سومري کان وٺي اياز جانيءَ وسيم سومري ۽ ٻين ڪافي نوجوانن شاعرن جا نالا نمايان نظر اچن ٿا جن جون وايون منفرد ۽ من کي موهيندڙ آهن. ملهار جو نالو به وائيءَ جي انهن سٺن شاعرن جي صنف ۾ شامل ڪرڻ جهڙو آهي. ملهار وٽ به اسان کي ڏاڍيون پياريون ۽ ورائٽيءَ واريون وايون ملن ٿيون، جيئن سندس هي خوبصورت وائي:

ساڀيانن جا او سڪي!
منهنجي سپنن مان
سندر گل ڦٽي پيا.

ملهار جون وايون رومانوي رنگن سان رنگيل آهن انهن ۾ دل کي چُهندڙ احساسن جو ذڪر آهي:

تون تہ وٿينءَ تنهنجي
تھڪن جي خـــــــوشبو
رھجي وئي آھي.

۽ اهڙيون ٻيون به خوبصورت وايون هن مجموعي ۾ شامل آهن هن جي پڙهڻ کان پوءِ انهن جو خوبصورت تاثر اوهان جي من ۾ سندر سارو ٿين جيان رهجي وڃڻو آهي. مشهور شاعر ۽ دانشور ”ڪولرج“ جو چوڻ آهي ته:

”اسان شاعريءَ مان ان وقت لطف اندوز ٿيندا آهيون جڏهن اسان شاعر جي ڳالهه سمجهندا هجون پر اها مڪمل طور نه سمجهندا هجون.“ ۽ اهڙي سچوئيشن منجهان اسان غزل پڙهڻ دوران گذرندا آهيون. غزل جنهن جي ٻن ستن ۾ معنائن جا ڪيترائي ته موجود هوندا آهن. غزل ۾ خيالن جي گهراڻي ۽ تخيل جي پرواز پڙهندڙ تي عجيب ڪيفيت طاري ڪري ڇڏيندي آهي. غزل، سنڌي شاعرن جي به محبوب صنف رهي آهي. جديد شاعرن ۾ غزل جا سگهه شاعر موجود آهن. جن جي شاعري پنهنجي الڳ سڃاڻپ رکي ٿي. ملهار جي هن مجموعي ”ماڪ موتي ياد جا“ ۾ به مهڙين حصي ۾ اسان کي غزل پڙهڻ لاءِ ملن ٿا. ملهار جي غزلن ۾ ڏاڍي سادگي آهي پر سادگي اهڙي جنهن جي لاءِ غالب چيو هو،

سادگي وپرڪاري، بي خودي وهوشيارى

حسن کو تغافل میں جرئت آزما پايا

ملهار رات ويلي محبوب جون سارون ساڻ هجن ٿيون ته ائين لڳي ٿو ته ڄڻ ڇو طرف سو جهرو ٿي ويو هجي.

ملهار انسان جي مڙني ڪيفيتن کي سچائيءَ سان پنهنجي غزلن ۾ سمايو آهي. خوشيءَ جي جذبن سان گڏوگڏ دل جي جهوريندڙ وارتائون به هو سچائي سان قلم جي نوڪ تي آڻي ٿو:

ويا اُڏي مَنَ مان اميد جا پڪي
من تہ ڄڻ خالي آڪيرو ٿو لڳي

مايوسيءَ جي ڪيفيتن کي شاعريءَ ۾ جڳهه ڏسڻ سان اسان شاعر کي ”قنوطيت پسند“ نه ٿا چئي سگهون. جيئن نقاد هيملٽن پنهنجي مضمون **Poetry and Contemplation** ۾ چوي ٿو ته:

”شاعريءَ جو معيار فقط اهو آهي ته اها جيڪو تخليقي تجربو پيش ڪري ٿي اهو ڪيفيت جي لحاظ کان ڪيئن آهي؟“ ۽ ائين اسان کي ملهار جي شاعريءَ ۾ ڪيفياتي سچائي ملي ٿي. هو جيڪي ڪيفيتون شاعريءَ ۾ پيش ڪري ٿو انهن منجهان چوڻ مائوسي جهلڪندي هجي پر هو پنهنجن احساسن کي سچائيءَ سان پيش ڪرڻ پنهنجو فرض سمجهي ٿو. جيئن سندس هڪ شاعر آهي:

منهنجا سارا خواب جيون سمند ۾

ناڪئي ريءَ ناوِ جان لڙهندا رهيا

ملهار جو شعري مجموعو ”ماڪ موتي ياد جا“ سنڌي شاعريءَ جي معياري مجموعن ۾ هڪڙو خوبصورت اضافو آهي. ملهار شاعريءَ ۾ صرف خوبيون نه بلڪه ڪافي جڳهن تي اوهان کي ڪمزوريون ۽ ڪچايون به نظر اينديون. اهو فيصلو اوهان کي ڪرڻو آهي ته ملهار جي شاعري ڪيتري قدر ڪاميابين سان همڪنار ٿئي آهي ۽ اها ڪيتري قدر اسان جي جذبن ۽ احساسن تي اثر انداز ٿئي ٿي. آخر ۾ آءُ ملهار جي هڪڙي خوبصورت غزل جو مطلع ۽ ڪجهه بند اوهان کي پڙهائڻ چاهيان ٿو جنهن مان اوهان پاڻ اندازو لڳائي سگهو ٿا ته ملهار جا غزل واقعي به من کي موهيندڙ آهن:

ڪيڏي آهي ڊگهي سارجي زندگي
ٿورڙي آڪي، پيار جي زندگي

روز پئي ٿي چڱي وقت تنهنجي هٿان
منهنجي چئن آڪي تار جي زندگي

روز ڦاسن ٿيون جنهن ۾ پریشانين
چئن ته آهي اٿيل چار جي زندگي

رئيس جي تيز گاڏي ته گذري وئي
مون ڏني ڦٽڪندي بار جي زندگي

تون حياتيءَ جو سرمايو آھين ڀرين!
توسوا ڪهڙي ملهار جي زندگي؟

سعيد ميمڻ

عادل

29 جولاءِ 2003 ع

شاعري

ڪيڏي آهي ٻگهي سارجي زندگي،
 ٿورڙي آڪتي، پيار جي زندگي.

روز پئي ٿي چچي وقت تنهنجي هٿان،
 منهنجي جڙ آڪچي تار جي زندگي.

هار کان هار ملندي ڪڏهن جيت کان،
 چونه ڪٽندي پلا هار جي زندگي.

روز قاسن ٿيون جنهن ۾ پريشانين،
 جڙ ته آهي اٿيل جار جي زندگي.

پل ته دردن مٿان درد ڏيندو رهي،
 شل سٽي ٿي جار جي زندگي.

رئيس جي تيزگادي ته گذري وئي،
 مون ڏني ڦٽڪندي پار جي زندگي.

تون حياتيءَ جو سرمايو آهين پرين!
 توهن ڪهڙي ملهار جي زندگي؟

چاهتون برقرار تو چاهيان،
زندگيءَ ۾ نڪار تو چاهيان.

تنهنجي نيٽن منجهان ملي جيڪو،
آءُ اهڙو خمار تو چاهيان.

نانءُ زندهه رهي زماني ۾،
عظمتون بي شمار تو چاهيان.

دوستيءَ جو ڀر ۾ رڪي جيڪو،
دوست ڪو بردبار تو چاهيان.

جيڪا تنهنجي اچڻ سان ايندي آ،
مند پيارا بهار تو چاهيان.

ظلم ڏاڙو نه ڏيس ۾ گهرجي،
حالتون سازگار تو چاهيان.

مون ته جيون ۾ رڳو پوڳيو آ،
هاڻ ڪوئي قرار تو چاهيان.

جُهور چهرا خوشيءَ منجهان تهڪن.
مند ٿر لئه ”ملهار“ تو چاهيان.

بيقراري آ بهارن ۾ پرين،
نيٺ تنهنجي انتظارن ۾ پرين.

ڇا ڪندين احساس گهري درد جو؟
تون رهيو آهين قرارن ۾ پرين.

ٿورڙي چوري آ تنهنجي سونهن جي،
چاندني جا چند تارن ۾ پرين.

ڏينهن ڪيئن ٿئي تنهنجي مرضي ڪانسواءِ؟
رات جو گهر تنهنجي وارن ۾ پرين.

تنهنجي نيٽن جي سخاوت ٿي لڳي،
هي جا موسم آ خمارن جي پرين.

آس آ ”ملهار“ گڏجي گهارجن،
ڪجهه گهڙيون تنهنجي سهارن ۾ پرين.

من اندر الڪا رڪان ٿو،
سڌڪنڌر سڀنا رڪان ٿو.

دل اندر احساس رڪ تون،
مان به ڪي جذبا رڪان ٿو.

ڪالهه تو مرڪي چيو هو،
روح جا رشتا رڪان ٿو.

مان به سوچن ۾ سدائين،
پيار جا پاڇا رڪان ٿو.

مرڪ آ منهنجي چين تي،
ساهه ۾ سڌڪا رڪان ٿو.

مان مٺا ”ملهار“ من ۾،
ياد جا گلڙا رڪان ٿو.

محبت جون مهڪارون اينديون،
مرڪي مند بهارون اينديون.

معاف ڪجان بس هن جي طرفان،
تارن پويان تارون اينديون.

پوءِ به حق جو نعرو رهندو،
ڪنڌ مٿان تلوارون اينديون.

دل جو ڪمرو روشن ٿيندو،
يادن جون چمڪارون اينديون.

دنيا جو دستور رهيو آ،
دوڪي جون ديوارون اينديون.

تون جو وار وگيريندين ۽ پوءِ،
هين مان هپڪارون اينديون.

رهندو ڪو نه ڏڪار سدائين،
سندو ۽ منجهه سڪارون اينديون.

بيٺو آهيان يار تنهنجي راهه ۾،
درد ريءَ پيو ڇا رکيو آ ڇاهه ۾.

مون کي محبت ساڻ آ منزل ملي،
لوڪ ڇالءُ ٿو سڙي آڙاهه ۾.

تو اُماڻيون درد جون جهوليون ڀري،
سي پرين سانڍي رکان ٿو ساڙهه ۾.

تنهنجي يادن جي بهارن ۾ رهي،
گيت مون ڪيئي لکيا ساراهه ۾.

چنڊ ويو منهنجي ڇهڻ کان ٿور تي،
پوءِ به آهي آسرو الله ۾.

پنهنجو گلشن ٿي ويو ويران آ،
هورگو غيرن سان آهي ٺاهه ۾.

رُندو رهيو هان سرابن جي پويان،
مليا زخم ڪيڏا گلابن جي پويان.

ڪيئي سال جنهن لئه مون تڙبي گذاريا،
سو منهنجو پرين آ حجابن جي پويان.

گهر منجهه بگ کان آهي روچ رازو،
مليو مون کي چاهي ڪتابن جي پويان؟

اهي تنهنجا هڏا به رڙڪي ڇڏيندا،
اڙي ڪجهه نه ملندئي ثوابن جي پويان.

گناهن جي چنبن ۾ قاسي پيو هان،
پيو روح ڊوڙي ثوابن جي پويان.

سڄي سنڌ پنهنجي هٿن مان وڃي پئي،
مگر آهه ليڊر سرابن جي پويان.

اڃان تنهنجي ”ملهار“ سوالن جي بارش،
ٿيا وار چاندي جوابن جي پويان.

الفت جو اتهاس لکان ٿو،
انساني احساس لکان ٿو.

جيون سونهن وئي آڪسجي،
ناهه خوشي ڪا راس لکان ٿو.

توبن ڪاٺڻ ايندو آهي،
مون کي چڙ ته ڪلاس لکان ٿو.

توڪي ياد ڪري يادن مان،
ونندو آهيان واس لکان ٿو.

موسم چين وڃائي ڇڏيو،
مونجهو من آڪاس لکان ٿو.

خبر نه آهي چوڻي روڙي؟
وقت هڏن تان ماس لکان ٿو.

پوءِ به آءُ جيئڻ ٿو چاهيان،
تڙبي ٿي هر اس لکان ٿو.

دوڪو آ ”ملهار“ زمانو،
ڪونه ڪجي وشواس لکان ٿو.

هر پهر ڏوجھرو ٿو لڳي،
پيار پي اوپرو ٿو لڳي.

اوچتو تون وٽين منهن مٽي،
وقت جو وهڪرو ٿو لڳي.

سار تنهنجي پرين رات پيءُ
هر طرف سوجھرو ٿي لڳي.

بس مرڳالهائي ڪيئن ٿو؟
ماڻهو ڪو چيڳرو ٿو لڳي.

سچ کي ٿو چوي ڳولھجي،
ڳولھو چوڪرو ٿو لڳي.

دل اندر درد جو گھر آڏي،
ظاهري مسخرو ٿو لڳي.

چاهتن جو چند ميرو ٿي پيو،
دل اندر دردن جو ديرو ٿي پيو.

ويا اڏامي رنگ پنهنجي پيار جا.
مون مٿان سوچن جو گهيرو ٿي پيو،

ويا اڏي من مان اميدن جا پکي،
من ته چڻ خالي اگيرو ٿي پيو.

آرسيءَ ۾ چند جو پاڻو ليو،
تنهن ۾ ظاهر تنهنجو چهرو ٿي پيو.

پاهران لڳي ٿي کير جان،
پر اندر جو ڏس ته ميرو ٿي پيو.

روشني وٺين تون کسي ”ملهار“ کان،
تو سوا هي جڳ انديرو ٿي پيو.

ماڪ موتي ياد جا وسندا رهيا،
دل ۾ آڻائڻ جا گل ڦٽندا رهيا.

هر قدم تي درد ۽ دوکو مليو،
پو به منهنجا حوصلا وڌندا رهيا.

منهنجا سارا خواب جيون سفر ۾،
نڪڙي ريءَ ناو جان لڙهندا رهيا.

پيرتيا آهن پتون پٿرن مٿان،
پو به تنهنجي پار ڏي هلندا رهيا.

خيال تنهنجي ذهن جي وڻ ۾ پرين،
ڌات جو پينگو ٻڏي لڏندا رهيا.

نفرتن ۽ ظلم جي آڙاهه ۾،
الفتن جا باغ سَو سڙندا رهيا.

ڪين ڪجهه حاصل ڪيو ”ملهار“ تن،
جي رڳو پاڇين پٺيان رُلندا رهيا.

نيٺن آڏو تنهنجو چهرو بيٺو آ،
سمجھان ٿو چڻ سنڌ جو نقشو بيٺو آ.

دنيا جا دستور سڀيئي وسري ويا،
اندر ۾ بس تنهنجو الڪو بيٺو آ.

اوسيٽري ۾ ياد جا ڏيئا ڀاري ٿو،
طوفانن ۾ هڪڙو چريو بيٺو آ.

دل هڪڙي آس اڏوري رهجي وئي،
ڪنڌ جهڪائي هر هڪ جذبو بيٺو آ.

ساڀيائن جي اوسيٽري ۾ عرصي کان،
بند اکين ۾ ڪوئي سڀنو بيٺو آ.

چانڊوڪيءَ جو ويس ڍڪي تون آيو آن،
ماڻهن سمجهيو نور خدا جو بيٺو آ.

غيرن ڏي ”ملهار“ ميارون ڪهڙيون جو،
دشمن بڻجي هر هڪ پنهنجو بيٺو آ.

هي جو صبح به ٿي ويو آهي،
باگ توکان وٺي ويو آهي .

روح توسان ايئن ويو رلجي،
پونئر گل سان پکي ويو آهي.

راهه پنهنجي جدا جدا اڇ کان،
ڊائري ۾ لکي ويو آهي.

جگ پچري منجهان پکيءَ وانگي،
پيار ڪاڏي اُڏي ويو آهي.

سچ جڏهين چيو مون محفل ۾،
ڪنڌ هُنَ جو جهڪي ويو آهي.

مند ”ملهار“ جي آنيٽن ۾،
دل جو دامن پڇي ويو آهي.

ياد جا دل اندر سلسلا ٿا رهن،
زندگيءَ ۾ ڏکيا مرحلا ٿا رهن.

زندگيءَ جو سفر آ ڪنن ٿي پيو،
ذهن ۾ تو سوا زلزلا ٿا رهن.

رات سپنو به ڪيڏو مون سندر ڏنو،
سند ۾ جوش ۽ ولولا ٿا رهن.

ڪاميابي انهن لاءِ نه آ مسئلو،
جن جا اوچا سدا حوصلا ٿا رهن.

چنڊ کي هيءَ خبر ڪونه پئي آ اڃان،
هن جي ڀر ۾ چو تارا ڀلا ٿا رهن؟

ڪونه مايوس هرگز ٿجي دوستو،
جيڪڏهن هر گهڙي مسئلا ٿا رهن.

مون هنن سان سدائين وفائون ڪيون،
منهنجي ڇا لاءِ ڪندا هو گلا ٿا رهن؟

ڪو خوشين سان راند رچائي گهاري ٿو،
ڪو سيني ۾ سور لڪائي گهاري ٿو.

تون ته نه ڄاڻين او جانان! تنهنجي لئه،
ڪو راهن ۾ نيٺن وچائي گهاري ٿو.

ڪنهن جي اوچوڳاٽ رهي ٿو دنيا ۾،
ڪوئي پنهنجو ڪنڌ جهڪائي گهاري ٿو.

اُن ماڻهوءَ کي موت نه ماري سگندو آءُ،
جيڪو جڳ ۾ ورهائي گهاري ٿو.

ڪو چمڙي جان اوندهه جو پوڄاري آءُ،
ڪوئي جيون جوت جلائي گهاري ٿو.

هر ڪو پنهنجي پنهنجي ٿن ۾ پورو آءُ،
پر ڪو تنهنجي آس لڳائي گهاري ٿو.

ڪو آڻائڻ پويان رُندو رهندو آءُ،
ڪو آسن جا بلب وسائي گهاري ٿو.

اُن ماڻهوءَ سان محبت ٿو ”ملهار“ رکان،
جو ڌرتيءَ جي سينڌ سجائي گهاري ٿو.

تولءَ آتو هي منهنجو اندر ٿو رهي،
 ذهن اڻ ٽٽ ۾ هر هڪ ٻهر ٿو رهي.

سات ڪيئن ٿو ڇڏي مان سگهان پيار جو؟
 جنهن سان سهڻو هي دل جو شهر ٿو رهي،

اڙي چين! ڪهڙي شهر ٿو رهين؟
 ڏکيو زندگيءَ جو سفر ٿو رهي.

پو به خاموش آهن هي انسان چو؟
 هيڏو سنسار ۾ جو قهر ٿو رهي.

منهنجي دل ۾ ائين ئي رهين ٿو پرين،
 شعر ۾ جيئن وزن بحر ٿو رهي.

سوئي جيون سٺي کان سٺو آ پرين،
 جنهن ۾ ڪوئي سچو همسفر ٿو رهي.

درد منهنجي اندر ۾ ٿا جاڳي پون،
 تنهنجي در تان جڏهن پي گذر ٿو رهي.

سڪَ هُنَ لاءِ پوءِ پي اندر ۾ اٿم،
مون لاءِ جنهن جي هٿن ۾ زهر ٿورهي.

جيڪو پنهنجو ڪري سچ کي سونهن کي،
نانءُ ”ملهار“ اُن جي امر ٿورهي.

حسن وارا اوچتو گم ٿي ويا،
چڻ سهارا اوچتو گم ٿي ويا.

مگ پيلو نيٺ آلا ٿا رهن،
روپ نيٺ اوچتو گم ٿي ويا.

جن سان ملندي روح کي راحت هئي،
سي نظارا اوچتو گم ٿي ويا.

ڪو حسين چهر وڌسي بازار ۾،
هوش سارا اوچتو گم ٿي ويا.

درد بڻجي باز ويو خوشيون جهڙي،
پل پيارا اوچتو گم ٿي ويا.

دل جي اُپ تان تنهنجي پيار جا،
چنڊ تارا اوچتو گم ٿي ويا.

ڪجهه گهڙيون ”ملهار“ جيون ۾ رهي،
جيءَ جيارا اوچتو گم ٿي ويا.

ها! وچوڙي ماس آ روڙي ڇڏيو،
زندگيءَ جي ڪُنَ ۾ ٻوڙي ڇڏيو.

چين دردن ۾ ويو تبديل ٿي،
زندگيءَ جو رُخُ تو موڙي ڇڏيو،

ويو ڇڏائي ساهه آ سڀن منجهان،
سڪَ جو تو سلسلو توڙي ڇڏيو.

مند خوشبو سان وئي آ واسجي،
تو سڪي چوڻو جو آ چوڙي ڇڏيو.

تو ڇڏيو پر مان تنها ڪونه هان،
سات سڏڪن ساڻ آ جوڙي ڇڏيو.

زندگيءَ جو حسن چڻ گسجي ويو،
وقت آ ”ملهار“ جهنجهوڙي ڇڏيو.

ڪاٿي مان سڪيو آهيان،
ڪيڏو نه ڏکيو آهيان.

تولاءِ اڙي منزل،
راهن ۾ رُليو آهيان.

تنهنجي ته نگاهن کان،
مون ڏور رهيو آهيان.

منهنجو هي تعارف آ،
افت جو بگيو آهيان.

اوسونهن! نه پئي آڏو،
تو به مان جهڪيو آهيان.

مان تنهنجي يادن جي،
پينگهي ۾ لڏيو آهيان.

پيار پنهنجو نرالو لڳي ٿو سگهي،
شاهه جو چرڻ رسالو لڳي ٿو سگهي.

تنهنجي سامهون اچڻ سان خبر ناهه ڇو؟
منهنجي ڇيڙن تي تالو لڳي ٿو سگهي.

سموري زماني کان مونکي سنو،
صرف تنهنجو ئي نالو لڳي ٿو سگهي.

اچ وري ڪنهن کي ساري آن شايد رُني،
تنهنجو دامن جو آلو لڳي ٿو سگهي.

جڏهن تون ڇڏڻ جي ڪرين ڳالهه ٿي،
منهنجي سيني ۾ پالو لڳي ٿو سگهي.

سموري دنيا جو هي گولو مونکي،
ڪن تنهنجي جو والو لڳي ٿو سگهي.

زلف تنهنجا جڏهن ٿا مٿان چانو ڪن،
سانوڻي ۾ جهڙو لڳي ٿو سگهي.

تنهنجي ”ملهار“ جي ٻي سجاڻپ نه آ،
محبتن جو حوالو لڳي ٿو سگهي.

رڳو خواب اڏرن پيا زندگيءَ ۾
سوين سور سنجرن پيا زندگيءَ ۾.

سنڌءَ ساٿ ڪيئن ٿو وساري سگهان مان؟
سلا سڪ جا نسرن پيا زندگيءَ ۾.

خوشين جو خزانو ويو آهه لتجي،
ڏکيا پل گذرن پيا زندگيءَ ۾.

اميدن جا لاشا رلن پيا دنيا ۾
پوءِ به هونءِ وسرن پيا زندگيءَ ۾.

غلاميءَ جا ڦندا اسان جي ڳچين ۾
پلا چو نه نڪرن پيا زندگيءَ ۾.

اسان کي پيئي موت ڏک ڏک ڪري ٿو،
ڪيئي روح پچرن پيا زندگيءَ ۾.

آزادي جي ديوي آ ”ملهار“ ڪاتي؟
ڏکي خيال اُڀرن پيا زندگيءَ ۾.

دل جي دفتر تي تنهنجو نانءُ لکي ويا آهيون،
اسان به عشق ڪرڻ هاڻ سگي ويا آهيون.

جڏهن به تنهنجي دروازي تان گذر ٿيو آهي،
خدا ڄاڻي تواتان پاڻ جهڪي ويا آهيون.

سمورا درد زماني جا ڪنيا مون سر تي،
تنهنجي ئي لاءِ خوشيون ڪوڙ رکي ويا آهيون.

پنهنجي سموري حياتي ئي ٿي وئي خوشبو،
بس هڪڙو پل جو تنهنجي ڀر ۾ رهي ويا آهيون.

دل جي ويڊيو ۾ تنهنجو عڪس ويو آ ڀرجي،
تنهنجي ته سونهن سان سرشار ٿي ويا آهيون.

پيار ”ملهار“ حياتيءَ کي سليقو آڏو،
تنهنجي ته رنگ ۾ ڪيڏو نه رچي ويا آهيون.

پنهجي جون پيڙائون دل ۾
جذباڳائون مائون دل ۾

پيار پڪيٽو آڌري ويو،
سڌڪيون ڪوڙ صدائون دل ۾

درد نديءَ ۾ سوچ تري تي،
اڻگت سور سزائون دل ۾

ڪوماڻو آڳل چاهت جو،
رهجي ويون آڻائون دل ۾

تنهنجي سات بنان ڪيئن جڙنديون؟
موتئي جون ملهائون دل ۾

تڏهن ته بدحاليءَ ۾ آهيان،
سانديم ڪونه دغائون دل ۾

ڳول پيو ”ملهار“ پلي تون،
لپنديون ڪونه جفائون دل ۾

سونهن جو سنسار ئي ناهي رهيو،
زندگيءَ ۾ پيار ئي ناهي رهيو.

مان تڏهن هيڪل ۽ ويا ڪل هان پرين،
تنهنجو جو سهڪار ئي ناهي رهيو.

جنهن جي هوندي زندگيءَ ۾ چين هو،
سو اکين جو ٺار ئي ناهي رهيو.

مان ٿو هر دم پيار ورجيندو رهان،
ڪنهن سان ڪو تڪرار ئي ناهي رهيو.

تو چيو جيڪي چيو مان ٿو مڃان،
تو سان ڪڏهن انڪار ئي ناهي رهيو.

مان پلا سينگار جي ڪاڏي وڃان،
شهر ۾ ”ملهار“ ئي ناهي رهيو.

نه پورن جون ڳالهيون نه ڪارن جون ڳالهيون،
رهيون روح ۾ رمز وارن جون ڳالهيون.

سدا ياد آهن سدا ياد رهنديون،
اوهان جي اکين جي اشارن جون ڳالهيون.

سوا تنهنجي اوندھ سمورو زمانو،
وڻن ڪين مونکي نظارن جون ڳالهيون.

گلن ساڻ گڏ خار هوندا هميشه،
ڪيون ڪيئن پلا پو بهارن جون ڳالهيون.

اسان وٽ سدائين پيا سور پلجن،
نه پڇُ عشق ۾ انتظارن جون ڳالهيون.

سدا آ اوهان جي مڻا تات تن ۾،
جيئن ڪن تريچي ”ملهارن“ جون ڳالهيون.

ٿور مونگان گلاب ٿي ويو آءُ،
هاڻ جيون عذاب ٿي ويو آءُ.

جنهن جو گهرو ته فلسفو آهي،
پيار اهڙو ڪتاب ٿي ويو آءُ.

سونهن تنهنجيءَ کي ٿو ڪيان سجدا،
تنهنجو درشن سراب ٿي ويو آءُ.

خون ٿيو آهه اعتمادن جو،
هر ڪو رشتو سراب ٿي ويو آءُ.

مون ته سپنن جو محل جوڙيو هو،
پڇي پورا سو خواب ٿي ويو آءُ.

ڪندو سنڌ سان هو پيار جي دعويٰ،
اڄ هو بي نقاب ٿي ويو آءُ.

تنهنجي محبت جا گيچ پايان ٿو،
روح منهنجو رباب ٿي ويو آءُ.

زندگيءَ هي اماڻس راتين ۾،
دردِ دل بي حساب ٿي ويو آءُ.

پير کڻي هل پانديئن جو،
رڻ ۾ رستا جوڙين ڇو ٿو؟

جنهن مان ڪجهه پي ورڻو ناهي،
تنهن لاءِ پاڻ پتوڙين ڇو ٿو؟

دور گذاري مون کان منهنجي،
جذبين کي جهجهوڙين ڇو ٿو؟

ڪوڙا رهبر ڪوڙ ڪمائي،
قوم جو ٻيڙو ٻوڙين ڇو ٿو؟

لالچ جي لاءِ مون کان ناتا،
محبت وارا توڙين ڇو ٿو؟

ڳول حقيقت هردي مان تون،
پاڇي پويان ٻوڙين ڇو ٿو؟

محبت جا ڪي محل اڏي ڇڏ،
نفرت خيما ڪوڙين ڇو ٿو؟

محنت سان ئي منزل ملندي،
مقصد کان منهن موڙين ڇو ٿو؟

مرڪڻ ۾ ”ملهار“ مزو آ،
روئي نور نچوڙين ڇو ٿو؟

تنهنجو پهريون پيار ڪٿي آ؟
سونهن ڀريو سنسار ڪٿي آ؟

منهنجي گچيءَ ۾ وجهندي هئينءَ تون،
ٻانهن جو سوهار ڪٿي آ؟

زلفن جيڪي واس ورهائيا،
موتين جي مهڪار ڪٿي آ؟

چانڊوڪيءَ ۾ تو جو ڪيو هو،
مونسان سو اقرار ڪٿي آ؟

سوچن ۾ تون انهن سمايل،
دلڙي توکان ڌار ڪٿي آ؟

تنهنجي مرڪڙ سان ٿيندي هيءَ،
اوندهه ۾ ڇهڪار ڪٿي آ؟

دل جي ٿرتي برسي پئي شل!
اهڙي مند ”ملهار“ ڪٿي آ؟

تو ڇهيو زندگي آهه مهڪي پئي،
منهنجي هيءَ شاعري آهه مهڪي پئي.

سار تنهنجي کڻي جو اچي هير ٿي،
منهنجي هر هڪ گهڙي آهه مهڪي پئي.

تو جاگولي پڙهي پيار پابوهه سان،
منهنجي سا دائري آهه مهڪي پئي.

نانءُ تنهنجو لکيو مون پنهنجي نانءُ سان،
چاهه ۾ دل چري آهه مهڪي پئي.

شعر اهڙا بخاريءَ لکيا سنڌ لاءِ،
جو سڄي سنڌڙي آهه مهڪي پئي.

هوءَ شايد هتان هاڻ گذري وئي،
ها تڏهن هيءَ گهڙي آهه مهڪي پئي.

تنهنجو ”ملهار“ ٿي هڪ دفعو اچڻ سان،
هن جي ساري جُهڳي آهه مهڪي پئي.

تنهنجي تهڪن سان ٽٽي ٿي چاندوڪي،
تنهنجي مڪ تي نچي ٿي چاندوڪي.

مان ٿو اوندھ ۾ زندگي گھاريان،
تنهنجي پاڙي رهي ٿي چاندوڪي.

ذهن منهنجي ۾ ڪيئن نه! عرصي کان،
ياد بڻجي لهي ٿي چاندوڪي.

ناز پل تون حسن تي ڪر جانان،
تنهنجي پويان رلي ٿي چاندوڪي.

سارا منظر رنگين بڻجي ويا،
تنهنجي رُخ مان چڻي ٿي چاندوڪي.

رات ”ملهار“ ڪنوار جيئن پاسي،
چنڊ جي جو وِسي ٿي چاندوڪي.

توڙي نيٺن جا سڀنا جليا هر گهڙي،
نيٺ پويي سفر ۾ رهيا هر گهڙي.

شال! ڪائي خوشي زندگيءَ ۾ اچي،
درد جيون ۾ گهرا مليا هر گهڙي.

سي ته شعلا ٿي اُڀريا سڄيءَ سنڌ ۾،
گيت ڌرتيءَ لاءِ جيڪي لکيا هر گهڙي.

ڳالهه مان تو ڪيان پيار ۽ امن جي،
جنهن جي مونکي ملي ٿي سزا هر گهڙي.

مون کي چو ٿا جفائين جا خنجر هڻن؟
مون ته ڪئي آسپن سان وفا هر گهڙي.

سنڌ ڌرتيءَ جي سيوا ڪيو دوستو!
منهنجي آهي اها التجا هر گهڙي.

تو سوا ڪيئن ٿو ”ملهار“ گهاري سگهان؟
ياد مونکي رهين ٿو مٺا هر گهڙي.

جيئن ٿيون اڪيون ۽ مرن ٿيون اڪيون،
ڪيڏو درد تو بن سهن ٿيون اڪيون.

تڏهن هوش منهنجا اڏي ٿا وڃن،
جڏهن منهنجون توسان ملن ٿيون اڪيون.

ڪيان حسن تنهنجي جي تعريف ٿو،
حجابن ۾ تنهنجي جهڪن ٿيون اڪيون.

بيو ڪو به منظر ٽڪي ٿي نه ٿو،
سنڌءِ خواب هر دم ڏسن ٿيون اڪيون.

توڪي ڪو به احساس ناهي رهيو،
مگر توله آٿيون رهن ٿيون اڪيون.

اڪين ۾ ٿا بادل سدائين رهن،
اچي ياد تنهنجي وسن ٿيون اڪيون.

اڪين ۾ آ ”ملهار“ تو گهر اڏيو،
تنهنجو عڪس سانڍي رکن ٿيون اڪيون.

ڪيئن نه يادن جي هير گهلندي آ،
ڪيڏو دل کي سرور ڏيندي آ.

سونهن هُنَ جي جو ڪو مثال نه آ،
جيڪا منهنجي اندر ۾ رهندي آ.

دل ۾ ڪوئي نه درد آ رهندو،
هوءَ جڏهن به مونسان ملندي آ.

مون ٻڌو آ ته هوءَ سگين جي وچ ۾،
شعر منهنجا ضرور پڙهندي آ.

هُنَ جي مونکي خبر نه آهي پر،
منهنجي هُنَ کان سوا نه سرندي آ.

سارو سنسار پوندو آ مهڪي،
هوءَ مرڪي جڏهن به ڏسندي آ.

تار ”ملهار“ کان رهي ڪيڏا،
دل چري سور ئي ته سهندي آ.

جڏهن کان تيو هان سڪيءَ کان پري،
تڏهن کان تي ويو هان خوشيءَ کان پري.

پاڻ کي پاڻ ماري سگهان ٿي نه ٿو،
ڪيئن ٿي ٿو سگهان شاعريءَ کان پري.

پيار کي ڪير آهي ڇڏيندو پيلا؟
ڪير ٿي ٿو سگهي زندگيءَ کان پري.

مڪ زلفن سان پنهنجو ڍڪيندينءَ جڏهن،
رات ٿيندي تڏهن روشنيءَ کان پري.

ملي سگهندو نه مون کي سڄي زندگيءَ،
چين تنهنجي ته گهرجي گهٽيءَ کان پري.

پنهنجي ڌرتيءَ جي مٽيءَ ۾ ٿيندس دفن،
تي نه سگهندس ڪڏهن سنڌيءَ کان پري.

هاڻ ”ملهار“ کسجي ويون رونقون،
ڪيو آزمائي مٺيءَ کان پري.

تنهنجي يادن جي سهاري ٿو جيئن،
تو سوا مان لڙڪ هاري ٿو جيئن.

ڪونه مون اميد جو ڪرڻو ٿنو،
تنهن ڪري جذبن کي ماري ٿو جيئن.

نفرتن جي ڏيهه ۾ منهنجا پرين،
چاهه جون ڏيائون مان ٻاري ٿو جيئن.

ڪيرائين جيون گذاري ٿو سگهي؟
جيئن پاھڻ آءُ تاري ٿو جيئن.

چا به ٿئي مونکي نتيجو آ قبول،
پيار تي مان ساھه واري ٿو جيئن.

چؤطرف هن ظلمتون ئي ظلمتون،
امن جون راهون نهاري ٿو جيئن.

درد آ ”ملهار“ جيون ٿي ويو،
همنون پوي نه هاري ٿو جيئن.

جيئن گل جو تڙ ۾ مونکي سندر لڳو،
 ائين تنهنجو گل ۾ مونکي سندر لڳو.

سونهن تنهنجيءَ جو ڪو ناهه نعم البدل،
 تنهنجو مرڪي ڏس ۾ سندر لڳو.

تون وئينءَ جو رسي مون چيو معاف ڪر،
 تنهنجو پرچي پور ۾ مون کي سندر لڳو.

تنهنجي يادن جو منهنجي ذهن ۾ مٽي،
 ڪونج بڻجي له ۾ مون کي سندر لڳو.

تو لکيو سنڌ لاءِ سچ لاءِ او ڪوي!
 تنهنجو اهڙو لڪ ۾ مون کي سندر لڳو.

ڌار توکان گهڙيون تير بڻجي چين،
 تنهنجي پر ۾ ره ۾ مون کي سندر لڳو.

پيار ڦهلاءِ ”ملهار“ مان تو ڪيان،
 يار اهڙو جيئن ۾ مون کي سندر لڳو.

توسوا هر ڏڻ ڏهين محرم سڪي،
گن ته جذبا هر گهڙي ماتم سڪي.

زندگيءَ جي ورڻ منجهان ٿا پن چڻ،
چڻ خزان آءُ مون لاءِ هر موسم سڪي.

تن کي سڀن ۾ ٿو ٺاهيندو رهان،
زلف تنهنجا جي هئا ريشم سڪي.

ياد ناهي ڪو گهڙي گن آءُ ڪيو،
منهنجي نيڙن مان ڪڏهن اڳم سڪي.

مون جيان ڪنهن آهه دنيا کي ڏٺو،
مون پسيو آهي عجب عالم سڪي.

ذهن اپ تان تنهنجي يادن جو ڪڪر،
ڪيئن نه ڪن ٿا مون مٿان رمجهم سڪي.

تو کي ٿو ”ملهار“ ساريندو رهي،
مون وساري آءُ ڇڏيو هر ڪم سڪي.

توتي جيون فدا تو ڪريان،
عشق جي انتها تو ڪريان.

موت جي مونکي هنج ۾ سمهار،
عرض توکي خدا تو ڪريان.

حال پنهنجي تي مون کي ڇڏيو،
لوڪ کي التجا تو ڪريان.

سونهن کي جي تو سجدا ڪريان،
فرض پنهنجو ادا تو ڪريان.

سچ تو ساڻ سرڙو لڳي،
قول اچ مان پڪا تو ڪريان.

مون کي ”ملهار“ دوکا ڏنا،
پو به هُن سان وفا تو ڪريان.

منهنجي سوچن ۾ جا هر گهڙي تي رهي،
مون لاءِ در تي سدائين کڙي تي رهي.

منهنجي نيٽن ۾ رهي هُنَ جو عڪس ٿو،
سدا منهنجي جيءَ سان جڙي تي رهي.

مون لاءِ خاڪِ شفا آهه بڻجي وئي،
تنهنجي پيرن جي جيڪا مٽي تي رهي.

پيار ڌرتيءَ ۽ سچ سونهن سان ٿو ڪريان،
جڻ ته پنهنجا اها بندگي تي رهي.

پيار جو چانورو ڇوڪسي تي وڃين؟
تو سوا زندگي ڌرتي تي رهي.

مان ٿو ”ملهار“ اُنَ جي لکان حسن تي،
روح منهنجي ۾ جيڪا پري تي رهي.

نشانا تير نظرن جا بڻياسِي،
رڳو بس حسن جي آڏو جهڪياسِي.

اسان سانوڻ جي برساتين جيان جاني،
هزارين ٺوٺ دلين تي وٺاسِي.

سوين راهن ۾ آيون رندڪون هن،
مٺي منزل ڏي پروڌندا رهياسِي.

اندر جو درد ڪو سمجهي نه سگهيو،
جنون عشق ۾ هيڊم جلياسِي.

اُتي پهتس جتي ڪوئي نه پهتو،
فلڪ کان پي مٺي اُڏري وياسِي.

خوشيءَ جو بس رڳو نالو ٻڌو آ،
اسان دردن جي جهوليءَ ۾ پلياسِي.

اسان ”ملهار“ بزدل ڪونه آهيون،
سدا ڌرتيءَ جي دشمن سان وڙياسِي.

دل جي ڪينجهر ۾ تون ٿڙندڙ آن ڪنول،
ڪيئن نه پو توتي لکان وايون غزل.

تون ۽ مان گڏجي گذاريون زندگي،
پنڌ پنهنجي پيار جو ٿيندو سڦل.

ها تڏهن منهنجو اندر گهايل اٿئي،
تون جو مون کان اوڀرين! آهين رٿل.

ديس ۾ هاڃا ٿين ٿا هر گهڙي،
لوڪ گهري نند آهي سٺل.

تو جڏهن مون کي چيو هو الوداع،
نند نيٺن جي تڏهن کان آ ڦٽل.

سور ۽ سر سپ اندر ۾ ٿيا دفن،
دل جي تنبوري جون هن تارون ٽٽل.

تون خوشي ۽ چين آن ”ملهار“ جو،
تو سوا مان ٿو لچان تڙيان مثل.

امن، شانتِي آ وطن ۾ ڪٿي؟
بڏايو خوشي آ چمن ۾ ڪٿي؟

بهارون خزان جي ويون ور چڙهي،
اها تازگي آ گلن ۾ ڪٿي؟

رڳي بک، بدحالي آ چؤطرف،
سندي قوم آهي سکن ۾ ڪٿي؟

ڏين درس الفت جو انسان کي،
اهڙي توم آهي ملن ۾ ڪٿي؟

ڏني ناهه موسم اڃان پيار جي،
تڙيا گل دل جي سحن ۾ ڪٿي؟

محلن ۾ جيون گذاريو پيا،
ايندئو اسان جي ڪن ۾ ڪٿي؟

توهان ساڻ ملندي ملي لطف جو،
”ملهار“ سو آ خطن ۾ ڪٿي؟

تولءَ اندر آتو آهي،
پر تو ڪونه سڃاتو آهي.

پنهجو سارو چين وڃائي،
درد جهجهو مون پاتو آهي.

منهنجا سارا خواب رلي ويا،
مليو ڪو پاراتو آهي.

تنهنجو جملو ڪيئن ٿو وسري؟
تو سان ڪهڙو ناتو آهي؟

چاهه سمورا توکي ارپي،
پنهجي سيني لاتو آهي.

لڙڪ لڙيا ”ملهار“ اکين مان،
گيت ڏگن جو ڳاتو آهي.

راهن جا رولاڪ اسان،
آهيون چڙ بي ٿاڪ اسان.

تنهنجي پويان ڊوڙن ٿا،
درشن جا هيراڪ اسان.

آهيون گنهگار پرين،
ڪاٿي آهيون پاڪ سان؟

وهڻ ڏسي نه ٿا گهڙايون،
عاشق زهر پياڪ اسان.

توتي پيار جي چانو رهي،
آهيون منجهند ٿاڪ اسان.

جي نه اسان کان ڌار رهين،
ڪو نه رهون ناچاڪ اسان.

تنهنجي لئه ”ملهار“ رڳو،
کوليون دل جو ٿاڪ اسان.

نه ڪوئي شاد دنيا ۾،
نه ڪو آزاد دنيا ۾.

رڳو ڪُتجن ٿا بيدوهي،
ڪٿي آ داد دنيا ۾.

وڌيري کان نه وڌ آهي،
وڏو جلااد دنيا ۾.

ڪجي ڪنهن جي اڳيان سائين؟
پلا فرياد دنيا ۾.

رهي شل سنڌڙي منهنجي،
سدا آباد دنيا ۾.

پلا ٻيو ڪير آ منهنجو؟
اوهان کان بعد دنيا ۾.

اسان زندگيءَ جي رنگن کي سڃاتو،
ڪنڊن کي سڃاتو گلن کي سڃاتو.

اُنَ جُڙَ حياتيءَ جي مقصد کي سمجهيو،
جنهن راهه ڪُنن کي سڃاتو.

تڏهن هوش هن جا خطا ٿي ويا ها،
جڏهن هُنَ اسان جي ڏڪن کي سڃاتو.

اسان ٻيون ڪوئي ٿا رستو سڃاڻون،
رڳو توڙي ايندڙ ڏيکڻ کي سڃاتو.

پين جي نه بنگلن ۾ سوچين پسندو،
جنهن آهه پنهنجي ڪڪن کي سڃاتو.

جن پنهنجي آسن جو ڳلو گهٽيو هو،
اسان تن ستمگر هٿن کي سڃاتو.

چهري تي چهرو رکي جن لٿيو هو،
”ملهار“ آهي انهن کي سڃاتو.

زندگيءَ کان به وڌ توکي چاهيو اسان،
نينهن هر حال ۾ ٿا نپايون اسان.

درد جي انتهائن مان گذرون پيا،
جيءُ پنهنجو رڳو ٿا جلايون اسان.

تو ته سارو اسان کي ڇڏي آ ڏنو،
ڪانگ ٿو لئه مگر ٿا اڏايون اسان.

راهون پُر خار ۽ هيڪلا سفر ۾،
پير منزل ڏي پوي وڌايون اسان.

تنهنجي آمد جي اميد دل ۾ رکي،
پنهنجو گهر ٿا سدائين سجايون اسان.

تون نه ڄاڻين پيو تو پڄاڻان پرين،
ڪيترو ٿا وڃايون ۽ پايون اسان.

پنهنجو جيون عجب يار گذري پيو،
پاڻ روئي پين کي ڳلايون اسان.

ڪڏهن ايندين تون ”ملهار“ جي اڳ ٿي،
تنهنجي راهن ۾ گلڙا وڃايون اسان.

جيڪڏهن پورو ڪندين اقرار ڪي،
زندگي بخشي ڇڏيندين پيار ڪي.

هر گهڙي تي درد جاڳائي وجهي،
مان پلا ڪاڏي ڪيان هن سار ڪي.

مون جيان هن ڪي نه چاهيندو ڪوئي،
ڪير سمجهائي گهيلي يار ڪي.

تون نه ڪر مون ڪي ڇڏڻ جون ڳالهيون،
مون ڇڏيو تنهنجي ڪري سنسار ڪي.

زندگيءَ تان هٿ ڪڍڻو ٿو پوي،
ڪيئن وساريان مان پرينءَ جي پار ڪي؟

شال! اُن ۾ سي ڪڏهن قاسي پون،
جن وچايو مفلسيءَ جي چار ڪي.

اهڙو جيون ٿو گذارڻ چاهيان،
ياد جيئن دنيا رکي ”ملهار“ ڪي.

توسان آهي ملڻ مختصر ٿي ويو،
ڏاڍو دل تي پرين آ اثر ٿي ويو.

هاڻ جيون ڏکڻ ساڻ ڪٽڻو پيو،
بند مون لاءِ آ خوشيءَ جو در ٿي ويو.

هت مرڻ کان اڳ ئي ڪوبه ليکي نٿو،
آ زمانو سڄو بي قدر ٿي ويو.

پاڻ ڪي مون تڏهن ڪجهه نه پانيو هو،
ڏور مون کان جڏهن همسفر ٿي ويو.

مون ڪيو پيار توسان رڳو اي پرين!
آ مخالف سمورو شهر ٿي ويو.

ڪير ”ملهار“ جو درد ڄاڻي سگهي؟
ڪيئن نه جيون سڄو آ زهر ٿي ويو.

اسان جي جيون ۾ عشق بڻجي امام آيو،
خدا جي طرفان هو چڻ ته ڪوئي انعام آيو.

توهان جي چهري تي نقش ڪاوڙ جا اُپري آيا،
جڏهن اوهان جي هو بزم ۾ هي غلام آيو.

خدا توڙاڻي اسان اچڻ ۾ نه دير ڪئي آ،
اوهان جي طرفان جڏهن به ڪوئي سلام آيو.

نه ڪو امن آ نه ڪائي الفت نه ڪا سڃاڻي،
خدا جي ڌرتيءَ تي ڪهڙو آهي نظام آيو.

اوهان کي ساري جڏهن به ڳايو مٺا چين تي،
سدا اوهان جي ئي محبتن جو ڪلام آيو.

اوهان جون اکيون ۽ چپ صراحي ڪڏهن نه وسريا،
جڏهن به پنهنجي چين تي ڪوئي آ جام آيو.

اسانجو ”ملهار“ پيو توڙي ڏکڻ ۾ جيون،
سچڻ جو ڪوئي اڃان نه آهي پيام آيو.

محبت ۾ فاصلو آ،
سورن جو سلسلو آ.

ٿيو ان جدا جڏهن کان،
سوچن ۾ زلزلو آ.

چلڻو چو پيار وارو؟
ٿيو جلد گهر گهلو آ.

تو بن گذار جي ڪيئن؟
مجبور مرحلو آ.

چاهي چڪور کي تو،
چنڊ سان به مسئلو آ.

سارن مچايو ڪيڏو،
اندر ۾ ولولو آ.

دل جي شهر ويو اجڙي،
هي چاهه جو سلو آ.

هر دم بلند سائين،
چاهت جو حوصلو آ.

منزل کان دور ٿي ويو،
الفت جو قافلو آ.

سچ کان وانجيو سر،
”ملهار“ فيصلو آ.

گھائل من ۾ گھاءِ به گھرو جاڳي ٿو،
سوچن تي يادن جو پهرو جاڳي ٿو.

راحت آھ لڏي وئي دل جي شهر منجهان،
هر هڪ من ۾ درد ٺڌورو جاڳي ٿو.

سوچن ۾ سندر سندر سڀن ۾،
گوري تنهنجو روپ سونهرو جاڳي ٿو.

دل جو چور الائي ڪاڏي ويو آهي،
سارو ٿين ۾ هن جو پيرو جاڳي ٿو.

دل ۾ دهڙي آس سدائين تڙبي ٿي،
جڻ دل اندر زخمي گيرو جاڳي ٿو.

هر هڪ منظر چڪي ٿو اڄ چند جيان،
هر منظر ۾ تنهنجو چهرو جاڳي ٿو.

سارو جڳ هي ڪرڻا ڪرڻا ٿي پيو آ،
تنهنجي مک ۾ صبح سوڀرو جاڳي ٿو.

پريم پتر تو ڦاڙيو هو ”ملهار“ سندو،
جذبڻ اندر ٽڪرو ٽڪرو جاڳي ٿو.

پيار اسان جو ٿنڀو ناهي،
محبت کان منهن مٽو ناهي.

تنهنجو آهي عڪس آهي اکين ۾،
پئي ڏي هڪ پل ڏسڻو ناهي.

تنهنجي ياد سهارو منهنجو،
توريءَ جڳ ۾ جيئو ناهي.

پل ته زمانو سور ڏئي پري،
پيار کان ناتو چڄڻو ناهي.

پيار اسان جو پختو پيار،
لوهه تان ليڪو ڊهڻو ناهي.

آءُ ته توکي راز ٻڌايان،
سور پين سان سلڻو ناهي.

توريءَ دل ”ملهار“ اداسي،
محب مٺيءَ کي گلڻو ناهي.

سنڌڙيءَ کي جرڪايون جڳ ۾،
سهڻي سنڌ بڻايون جڳ ۾.

هر هنڌ جرڪي پيار، محبت،
اهڙو رنگ رچايون جڳ ۾.

دوڪو ۽ دولاب ڌڪاريون،
نفرت ڪين رهايون جڳ ۾.

سينواريل سوچن کي گڏجي،
باقي ڪين بچايون جڳ ۾.

هت هت ۾ ڏئي طاقت جوڙي،
چيني پت بڻايون جڳ ۾.

پيار، محبت، ايڪو، الفت،
پنهجن کي پرچايون جڳ ۾.

سنڌ سڄي ”ملهار“ ۾ مٽائي،
بادل ڪي برسايون جڳ ۾.

اجرڪ ٽوپي شان اسان جو،
محبت ۾ ايمان اسان جو.

آخر تائين وڙهندو رهندو،
سنڌي هر هڪ جوان اسان جو.

جيڃيل سنڌ مٿان هي هر دم،
سرڙو آڻڻ اسان جو.

شاهه پٽائيءَ جوڙيو آڏس،
سنڌيءَ ۾ قرآن اسان جو.

ڪالهه پنڻ لئه آيو هئين اڄ،
وسري ويئي احسان اسان جو.

سڪ وارن لئه آهه ڪشادو،
اندر جو ايوان اسان جو.

روڪي ڪين تون سگهندين ڪانءُ،
تڙپيو جي طوفان اسان جو.

اونداھيءَ ۾ الڪا جاڳن،
منھنجا سندر سڀنا جاڳن.

توسان منھنجو نينھن جو ناتو،
روحن وارا رشتا جاڳن.

چالءَ مون کان ڪاوڙ ڪئي ٿي؟
من اندر ٽاڪٽڪا جاڳن.

ساري دنيا نند پئي آ،
شاعر جا ٿا جذبا جاڳن.

مونسان گڏ ٿا منھنجا سائين،
سڌڪي سڀ ستارا جاڳن.

تو جي مونسان قول ڪيا ها،
يادن ۾ سي وعدا جاڳن.

روز مران ٿو پو به جيءَ ٿو چاهيان مان،
جيون توسان پيار ڪرڻ ٿو چاهيان مان.

رنگ حياتيءَ جا سڀ وڪري ويا آهن،
پهران ۾ رنگ ڀرڻ ٿو چاهيان مان.

ڪيسيتائين سهندو رهندس سور پرين،
گهڙو رُنو هان هاڻ ڪلڻ ٿو چاهيان مان.

مونڪان ٿار رهي تون چين پسي سگهندين؟
توکان! اها ڳالهه پڇڻ ٿو چاهيان مان.

هڪ ٿرتيءَ لاءِ ۽ ٻيو پنهنجي سر تيءَ لاءِ،
سارو جيون گيت لکڻ ٿو چاهيان مان.

بس هڪڙي ”ملهار“ تمنا آ من ۾،
تنهنجي دل ۾ يار رهڻ ٿو چاهيان.

ڪڏهن نه ديس جي دشمن سان ٺاهه ٿي سگهندو،
اهڙو نه دوستو مون کان گناهه ٿي سگهندو.

پلي ته ذات جا ويٺو لکين ڏيئا ٻاري،
مگر ڪڏهن به هو شاعر نه شاهه ٿي سگهندو.

تون ئي ته ٻات ۾ مون لئه روشني آهين،
سچ ۾ هر حال ۾ تون سان نياھه ٿي سگهندو.

جيترو توکي تو چاهيان پيو سچائيءَ سان،
ايترو ڪنهن جو پلا ڪنهن سان چاهه ٿي سگهندو.

آتش عشق کان بچي سگهي ٿو ڪير پلا؟
دکيو جي عشق اندر ۾ آڙاهه ٿي سگهندو.

مٺا ”ملهار“ سان ايڏي نه بي رُخي ڪر تون،
جي هورنو ته ڳوڙهن جو درياھه ٿي سگهندو.

ڪيئن کڻي سلسلو پيار جو؟
آڱڻو مرحلو پيار جو.

پي نه ڪائي پر پيشاني آهي،
آڱڻو مسئلو پيار جو.

ساهه ۾ سو مون سانڍي رکيو آ،
تو ڏنو جو چلو پيار جو.

سور بڻجي وئي آ حياتي،
جهوري تو فاصلو پيار جو.

خزائن جي ور سو چڙهي ويو،
جو ڦٽو هو سلو پيار جو.

خوب ”ملهار“ بدنام ٿي ويو،
ويو وڌي معاملو پيار جو.

تو سوا ڪت زندگيءَ ۾ سوجهرو،
اڄ ته ٿي پئي هر گهڙيءَ ۾ سوجهرو.

ڪيت مان بيني ٿي هڪلي جهار ڪي،
هوءَ ته آهي جن پنيءَ ۾ سوجهرو.

ڏات جا ڏيئا پيو ٻاريان پرين،
آه منهنجي شاعريءَ ۾ سوجهرو.

جن ته مونسان چند بڻجي ٿي هلي،
ڪيترو! آهي مٺيءَ ۾ سوجهرو.

روشنيءَ وٽي قهلجي وٽي اڌ رات جو،
ايترو تنهنجي چٽيءَ ۾ سوجهرو.

تو جا پاتي جهات دروازي منجهان،
ٿي پيو ساري گهٽيءَ ۾ سوجهرو.

دعا اها هر دم گهري ”ملهار“ تو،
شال! ٿي پئي سنڌيءَ ۾ سوجهرو.

آس جا گل تياس تي تنگجي ويا،
دل اندر احساس کي دٻجي ويا.

خوش رهڻ جي ڪيتري ڪوشش ڪيم،
درد پوي مونسان ٻڳجي ويا.

جن وڇايا منهنجي راهن ۾ ڪنڊا،
ڪيترو سي پوئتي رهجي ويا.

اوچتو ٿيو جو حادثو دل منجهان،
پيار جا خيما اڏيل پٽجي ويا.

جن سدائين ساٿ باطل جو ڏنو،
وقت جي سي توڙ ۾ لتجي ويا.

توکان وڇڙي آهه مون کي ائين لڳو،
زندگيءَ جا ڏينهن جن گهٽجي ويا.

سونهن جي ڳولا ڪندي ”ملهار“ جا،
پير پٿرن جي مٿان ڦٽجي ويا.

وايون

محبت وارن سان،
چنڊ ستارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

تنهنجي يادن جي،
ڪونج قطارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

جن جي ساٿ جيئن پيو،
پنهنجي يارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

سوچن جي انبوھ ۾،
نينهن نظارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

ڪنهن جو هن سنسار ۾؟
چين سهارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

آشائن جي ديس ۾،
درد هزارن سان،
جيون گذري ٿو پرين.

ائين ٿو باسي،
گهر جي آڳر ۾،

چنڊ لهي ٿو.

چوڌر تون ٿي تون،
هر هڪ منظر ۾،

چنڊ لهي ٿو.

رات ڏنم سپنو،
منهنجي پاڪر ۾،

چنڊ لهي ٿو.

مون ڏي آئينءَ ڄڻ،
اجريل مندر ۾،

چنڊ لهي ٿو.

هوءَ پنهنجو ڦوٽو،
ڪالهه رکي وئي آءُ،

منهنجي ڊائريءَ ۾.

ساري دنيا جي،
سونهن اچي وئي آءُ،

منهنجي ڊائريءَ ۾.

شايد پنهنجو نانءُ،
هوءَ پڙهي وئي آءُ،

منهنجي ڊائريءَ ۾.

”تنهنجي آهيان مان،
هوءَ لکي وئي آءُ“،

منهنجي ڊائريءَ ۾.

منهنجو هڪڙي جاءِ تي ناهي ٽڪاڻو،
محبت مان ڳوليان پيو.

اوندا هي سنسار ۾ بڻجي ٿاندا ٿو،
محبت مان ڳوليان پيو.
بيڙي آڻائون پيو جيون آ گهاڻو،
محبت مان ڳوليان پيو.

منهنجي دل چاهي سدا شال ملي راتو،
محبت مان ڳوليان پيو.

ڪيڏو دل جي ديس ۾ درد آ ساماڻو،
محبت مان ڳوليان پيو.

جيون گهارڻ چاهي ريءَ ڪيل نه ٻاراڻو،
محبت مان ڳوليان پيو.

بهارن کان پڇي ڏسجو،
اسان جي پيار جون ڳالهيون.

هجي برسات جي موسم،
نظارن کان پڇي ڏسجو،
اسان جي پيار جون ڳالهيون.

توهان هن شهر جي ماڻهن،
هزارن کان پڇي ڏسجو،
اسان جي پيار جون ڳالهيون.

هيو چند ساڻ سمجهو تو،
ستارن کان پڇي ڏسجو،
اسان جي پيار جون ڳالهيون.

ڪڏهن سنڌوءَ ۽ ڪينجهر جي،
ڪنارن کان پڇي ڏسجو،
اسان جي پيار جون ڳالهيون.

پریت اسان جيءَ کي،
سمجھي ناهڙ سگھيو.

پيار جي پوک جتي،
اُن دل ڌرتيءَ کي،
سمجھي ناهڙ سگھيو.

نفرت جي جڙ آ،
شايد مفتيءَ کي،
سمجھي ناهڙ سگھيو.

غير چڙي سنڌ ۾،
پنهنجي غلطيءَ کي،
سمجھي ناهڙ سگھيو.

ڇا هي شيخ اياز؟
تون تنهن هستيءَ کي،
سمجھي ناهڙ سگھيو.

پنهجي جيون جا،
سپرين سارا پل،
توڪي اريبي ٿو چڏيان.

روئندڙ اکيون ۽،
پنهجا آلا گل،
توڪي اريبي ٿو چڏيان.

تڙبي سڌڪي مون،
جوڙيا هيت غزل،
توڪي اريبي ٿو چڏيان.

سندر سڀنا ۽،
خوشيون سڀ منل،
توڪي اريبي ٿو چڏيان.

منَ جي ڪينجهر ۾،
تڙندڙ سڀ ڪنول،
توڪي اريبي ٿو چڏيان.

گوري تنهنجي شهر جا،
منظر هي سارا،
منهنجو مَنُ موھي ويا.
چاندوڪيءَ جي رات ۽
اُپ مٿي تارا،
منهنجو مَنُ موھي ويا.

پيار سچو جن وٽ،
ماڻهو سي پيارا،
منهنجو مَنُ موھي ويا.

تنهنجي گهر ڏي او مٺي!
ايندڙ سڀ چارا،
منهنجو مَنُ موھي ويا.

بي رنگ آ جيون،
منهنجي جيون جا،
رنگ اڏامي ويا.
هائِ ويون خوشيون،
سپني تهڪن جا،
رنگ اڏامي ويا.

رڪ اڏامي ٿي،
منهنجي جوين جا،
رنگ اڏامي ويا.

ڏات ڏکائي وئينءِ،
منهنجي گيتن جا،
رنگ اڏامي ويا.

سار تنهنجي سڪي،
 آ بهارن جيان.
 سات تنهنجو هجي،
 پوءِ هيءَ زندگي،
 آ بهارن جيان.
 تنهنجي هر هڪ ادا،
 مون کي پياري لڳي،
 آ بهارن جيان .
 لوڪ تولءَ چوي،
 هوءَ ڏسو چوڪري،
 آ بهارن جيان.
 تنهنجي چهري منجهان،
 جا بکي سونهن ٿي،
 آ بهارن جيان.
 ٽهڪ تو جو ڏنا،
 مهڪ وڪري وئي،
 آ بهارن جيان.
 پيار چو ٿي چنين؟
 پيار جي هر گهڙي،
 آ بهارن جيان.

تنهنجي ٻانهن ۾،
ڪنگڻ آ ڪڙڪيو،
ساز وڃي پيو آ.
روح بڻيو راڳي،
دل جي دردن جو،
ساز وڃي پيو آ.

منَ جي باجي کي،
چاهه چري چيڙيو،
ساز وڃي پيو آ.

تو جو ڳالهايو،
مون ليکي ڄڻ ڪو،
ساز وڃي پيو آ.

جذبا حويليءَ ۾،
آهن قيد اديون.

پيس به ماري ٿو،
سڌڪا حويليءَ ۾،
آهن قيد اديونيءَ

ساڀيان ڪيئن ٿين؟
سڀنا حويليءَ ۾،
آهن قيد اديون.

آهيان آءُ ستيءَ،
اتما حويليءَ ۾،
آهن قيد اديون.

دانهون ڪير ٻڌي؟
واڪا حويليءَ ۾،
آهن قيد اديون.

ڪهڙو آ جيون؟
لاشا حويليءَ ۾،
آهن قيد اديون.

نيٺن ڪي ڏٺي جاڳ،
ساجن ڏور هليو ويو.

وساري ويهي رهيو،
محبت وارا ماڳ،
ساجن ڏور هليو ويو.

ڪهڙي ديس ميار ڏيان،
قتل پنهنجا پاڳ،
ساجن ڏور هليو ويو.

ڪهڙا حال پيو پڇين؟
دل ڪي ڏيئي داڳ،
ساجن ڏور هليو ويو.

ڪهڙا تيل ڦليل ۾،
ڪهڙا ڪجن مساڳ؟
ساجن ڏور هليو ويو.

ٻڌو آهي مون،
شهر جي رستن ۾،
مون کي ٿو ڳولھين.

ڪتابن ۾ ڇپيل،
منهنجي گيتن ۾،
مون کي ٿو ڳولھين.

جذبا جنجهوڙي،
پريٽ ڦوٽن ۾،
مون کي ٿو ڳولھين.

وعدا ٿوڙي ڇو؟
پنهنجن سڀن ۾،
مون کي ٿو ڳولھين.

ملهاري مند جي،
برسيل بوندين ۾،
مون کي ٿو ڳولھين.

دريءَ مان تو صنم،
 مون ڏي پاتو ليو،
 گيت سرجي پيو.
 تو جو آهي مٺي،
 مون ڏي مرڪي ڏنو،
 گيت سرجي پيو.

سونهن تنهنجي ته آ،
 هوش اڏري ويو،
 گيت سرجي پيو.

مون کي تنهنجي ته آ،
 چاهه چريو ڪيو،
 گيت سرجي پيو.

نينهن نپايو جڏهن،
 تنهنجي نظرن ڏنو،
 گيت سرجي پيو.

ڪوٽا جوڙيندي،
سوچ سگهاريءَ ۾،
ياد پئين مون کي.

راڳيءَ گيت چيو،
محفل ساريءَ ۾،
ياد پئين مون کي.

گلڙا مهڪي پيا،
ٽهڪي ٿاريءَ ۾،
ياد پئين مون کي.

سنڌوءَ ۾ جوڙيم،
گهرڙا واريءَ ۾،
ياد پئين مون کي.

جذبا سڏڪي پيا،
رات انڌاريءَ ۾،
ياد پئين مون کي.

عرصي کان پئي ٿي ٻري من ۾ سڪ بتي،
آهيان آءُ اُٻاڻڪو.

پيارا پنهنجي پيار جي ٿيندي ڪيئن پتي؟
آهيان آءُ اُٻاڻڪو.

توريءَ ناهي چانورو، جيون ڌرتي،
آهيان آءُ اُٻاڻڪو.

ڪيسين سانڍي سور کي دلڙي درد وٽي؟
آهيان آءُ اُٻاڻڪو.

گهر جي بس ”ملهار“ کي پيارا پريم رتي،
آهيان آءُ اُٻاڻڪو.

زخمي ٿيو آهي پرين تنهنجو منهنجو چاهه،
پٿريلي سنسار ۾.

هاڻ ته آ گهٽجڻ لڳو سرتا منهنجو ساھ،
پٿريلي سنسار ۾.

ناهي ڪائي روشني چوڌاري اونداهه،
پٿريلي سنسار ۾.

سوچيان ٿو ڪاڏي ويو پنهنجو پيار اُٿاهه،
پٿريلي سنسار ۾.

الفت ڪي سمجهن پيا مورڪ ڄڻ ته گناهه،
پٿريلي سنسار ۾.

ساڀيانن جا او سڪي!
منهنجي سڀن مان،
سندر گل ڦٽي پيا.

جن تي گهمندي آنهه تون،
سڀني رستن مان،
سندر گل ڦٽي پيا.

تو لاءِ جيڪي مون چيا،
مهڪي گيتن مان،
سندر گل ڦٽي پيا.

الفت سرڪي وئي ملي،
منهنجي جوڀن مان،
سندر گل ڦٽي پيا.

جيون جرڪي آ پيو،
سڏڪن تهڪن مان،
سندر گل ڦٽي پيا.

تنهنجون ئي سارون،
منهنجي جيون ۾ پرين.

توڪان پوءِ رهجي ويون،
ماڻهن ميارون،
منهنجي جيون ۾ پرين.
ڪيئن مان سور سميتيان،
لڙڪن جون لارون،
منهنجي جيون ۾ پرين.

توريءَ ڪير ڪري سگهي؟
دردن جو دارون،
منهنجي جيون ۾ پرين.

هيل نه آئين چو؟
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟

ڏور آهين ڇا لئ؟
مون کي ناهه پتو،
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟

من مندر ۾ آءُ،
تنهنجي ياد رڳو،
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟

مون ته ڪيو آهي،
توسان پريم سچو،
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟
سانوڻ رت ۾ مان،
توڪي ساريان ٿو،
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟

سور سوايا ٿيا،
آهن مون وٽ وو،
ڪڏهن اينديءَ سانوري؟

دل ۾ تنهنجو درد،
چهرو پيلو ٿي ويو.

ڪوڙن جي سنسار ۾،
قاتو سڄو فرد،
چهرو پيلو ٿي ويو.

مايوسي آ ملڪ ۾،
مند به آهي زرد،
چهرو پيلو ٿي ويو.

مونڪي هُنَ کلندي چيو،
آهين تون نامرد.
چهرو پيلو ٿي ويو.

سوچون آيون ذهن ۾،
بڻجي دهشتگرد،
چهرو پيلو ٿي ويو.

توڪان پو منهنجي،
نيٺن کان جانان،
ننڊ ڪٿي آهي؟

توڪي سارن ٿيون،
سوچن ڪي جانان،
ننڊ ڪٿي آهي؟

هر دم جاڳن ٿا،
دردن ڪي جانان،
ننڊ ڪٿي آهي؟

تڙين ٿا تولءِ،
جذب ڪي جانان،
ننڊ ڪٿي آهي؟

مينهن جيان برسن،
لڙڪن ڪي جانان،
ننڊ ڪٿي آهي؟

تون ته وئين تنهنجي،
 تهڪن جي خوشبو،
 رهجي وئي آهي.

منهنجي ڪمري ۾،
 زلفن جي خوشبو،
 رهجي وئي آهي.

چوڌس مهڪارون،
 لفظن جي خوشبو،
 رهجي وئي آهي.

منهنجي ذهن اندر،
 يادن جي خوشبو،
 رهجي وئي آهي.

تنهنجي ساهن جي،
 گلڙن جي خوشبو،
 رهجي وئي آهي.

چئو سنا

تنهنجي لاءِ ايترو منتظر ٿور رهان،
 ڇڻ پنهنجو پاڻ کان بي خبر ٿور رهان.
 ساٿ تنهنجي سان مون کي ائين ٿو لڳي،
 ڇڻ سڄي شهر ۾ معتبر ٿور رهان.

چاهتن جو سفر شال جاري رهي،
 ساڻي منهنجي سدا سنڌ ساري رهي.
 ڪو نه رڪجن سنڌوءَ جون ڪڏهن چوليون،
 پنهنجي ڌرتيءَ جو موجن ۾ هاري رهي.

تنهنجي الفت عذابن حوالي ڪيو،
 مون کي آهي شرابن حوالي ڪيو.
 مک تنهنجو ڪرڻ ٿو گهري روشني،
 تو آ جنهن کي نقابن حوالي ڪيو.

ڌار توکان ٿي لکيم تحرير سڌڪا ٿي پري،
 دل جي دردن کي چهي هر هير سڌڪا ٿي پري.
 فڪر زخمي، ڏڪر زخمي، آس زخمي آ پرين،
 اُڀرندڙ هر سوچ جي تصوير سڌڪا ٿي پري.

سند پنهنجيءَ سان ٽين ٽيون سازشون،
 آه پنهنجي سادگي پو ڇا ڪجي؟
 بيت لءِ وڪڻڻ پيا رهبر سڀئي،
 قوم سان گڏ سنڌڙي پو ڇا ڪجي؟

اسان گناهه ٿا چاهيون ثواب آچي ٿو،
 اسان کي خار ٿا گهرجن گلاب آچي ٿو.
 اسان کي سور ٿو گهرجي گهڻو گهڻو گهرجي،
 مگر هو پنهنجي نيٺن مان شراب آچي ٿو.

پنهنجون ساريون ريتون، رسمون زندهه آباد،
 سنڌوءَ جون سڀ ڇوليون موجون زندهه آباد.
 پنهنجي ثقافت، پنهنجي ٻولي آهه عظيم،
 پنهنجي وطن جون واهڻون وستيون زندهه آباد.

چاهتن ۾ چس تو ڳوليان پيو،
چڻ گلن ۾ رس تو ڳوليان پيو.
جو وٺي مون کي وڃي منزل طرف،
آءُ اهڙو گس تو ڳوليان پيو.

دنيا ساري دوکو آهي،
جيون گهارڻ سوکو آهي.
هونئن تو هرڪو درد رکي پر،
منهنجو درد انوکو آهي.

هوءَ منهنجي ذهن ۾ ٿي شاعريءَ وانگر رهي،
سڪ هُنَ جي دل اندر ٿي روشنيءَ وانگر رهي.
پيار هُنَ جو دل جي جذبن کي رنگينون ٿو ڏئي،
شال! منهنجي زندگيءَ ۾ هوءَ خوشيءَ وانگر رهي.

ڪربلائن جو سفر جاري اڃان،
پوڳنائن جو سفر جاري اڃان،
اڄ به غازيءَ جي وفائن جي ڪري،
آءُ وفائن جو سفر جاري اڃان.

(حضرت غازي عباس علمدار)

مون کي ڪو چين اڌارو ٿو ڪڍي،
 پيار وارن جو سهارو ٿو ڪڍي.
 جنهن ۾ امن ۽ رڳو پيار هجي،
 مون کي اهڙو ڪو نظارو ٿو ڪڍي.

پٿر بي رُخيءَ جا هڻي ٿي پئي،
 خبر ناهه پوءِ ڇو وڻي ٿي پئي.
 دڪي دل جي دنيا جي جهومي پوي،
 جڏهن نيٽن مون ڏي ڪڍي ٿي پئي.

پيار تنهنجو اڳر جي ملي ٿو پوي،
 منهنجي تقدير ويندي مٺي بدلجي.
 نانءُ پنهنجي سان جي نانءُ منهنجو ڳنڍين،
 زندگي ٿي پوي هر گهڙي بدلجي.

تنهنجي لائق آهيان يا ناهيان،
 آئيني ۾ چٽائي ڏسندو هان.
 وجود ڀلجي ويندو هان پنهنجو،
 نيٺ توسان ملائي ڏسندو هان.

آئينو ٿو چوي تو ۾ ڪهڙي ڪمي،
 مون چيو او چريا! ڏاڍو مسڪين هان.
 ناهه بنگلو وڏو ڪار پي ڪونهي،
 تنها ڪنري اندر وينو غمگين هان.

ياد جو تحفور ڪي ويو،
 چڻ ته گلدستور ڪي ويو.
 منهنجي دل دنيا اندر هو،
 پيار جو نقشور ڪي ويو.

ڏات جو ڏيئو ڪڏهن وسڻو نه آ،
 پيار جو جذبو ڪڏهن مرڻو نه آ.
 پل ته منهنجي دل مٿان تاندا رکو،
 ڪوڙ سان گڏجي ڪڏهن هلڻو نه آ.

سار تنهنجي سرير ۾ آهي،
 ڪيڏي هٻڪار هير ۾ آهي.
 هر ڪو جذبو جنجهوڙجي پيو آ،
 سوچ جڪڙيل زنجير ۾ آهي.

ڪيڏو پنهنجو نينهن نرالو آ پيارا،
 تاريخي ۾ چڻ ته اڃالو آ پيارا.
 هر دم سانديون پنهنجي محبت سيني ۾،
 نفرت اونداهيءَ جو نالو آ پيارا.

ٽوڙي ساريون ريتون رسمون پيار ڪيون،
 پيار ورهائي سهڻو هي سنسار ڪيون.
 ڪوڙ، ڪدورت، ڪينو جڳ ۾ ڪو نه رهي،
 صاف ۽ سچو پنهنجو هر ڪردار ڪيون.

وڃائيندين نه جي پنهنجي تون جيون جي گهڙي ڪائي،
 ته ٿيندي تنهنجي نالي جي زماني ۾ پذيرائي.
 سهڻ سان ڪاميابيون، ڪامراڻيون ڪوڙ ماڻيندين،
 رڳو نقيان ٿيندي آ حياتيءَ کي ابهرائي.

هل پير پري پيارا،
مايوس نه ٿي منزل ڪاڻي آ پري پيارا.

وشواس مري ويو آ،
مان سمجهان ٿو جڳ مان احساس مري ويو آ.

سند ساري ٿي مرڪي،
جنهن وقت دري کولي هوءَ ناري ٿي مرڪي.

ڪيئن ساهه سري سگهندو؟
ڇا توريءَ جيون جو ڏيئو به پري سگهندو؟

گل ساڻ ڪڍي ايندس،
مان تنهنجي محفل ۾ سرهاڻ ڪڍي ايندس.

هوءَ مون ڏي گهوري ٿي،
ڇڻ منهنجي جذبن کي گلڙن ۾ پوري ٿي.

سڪ تنهنجي اندر ۾،
ڇڻ لات پري ٿي پئي منهنجي من مندر ۾.

هر منظر مرڪي پيو،
ها سونهن ڏسي تنهنجي دل جو گهر مرڪي پيو.

هوءَ جذبا پوکي ٿي،
اکڙين ۾ اڻپورا ڪي سڀنا پوکي ٿي.

احساس نه ٿڙيايو،
گل محبت جا ورڇي سنسار ڪي مهڪايو.

سنسان سڀي راهون،
هن درد وندي دل جون هٿ ڪير ٻڌي آهن.

نن من جُهري پيو آ،
تو سات چڏيو آهي، جوين جُهري پيو آ.

ڪي ساز چڙيا آهن،
دل اندر يادن جا رابيل ٿڙيا آهن.

رشتو ته نه ٽوڙ سڪي،
دل اندر دردن جو خيمو ته نه کوڙ سڪي.

فڪرات ڪسي سگهندين؟
تون پيار چني مون کان ڇا ذات ڪسي سگهندين؟

سڪ ساهه ۾ خوشبو آ،
تنهنجي گهر ڏي ايندڙ هر راهه ۾ خوشبو آ.
دردن جو جيئڙو آ،
تنهنجي ئي عرصي کان سرتي اوسيئڙو آ.

هوءَ پيار نه ڄاڻي ٿي،
هر روز تڏهن مون لاءِ آزار اماڻي ٿي.

جنهن پيار ڪيو ناهي،
اُن ڄڻ ته حياتيءَ ۾ ڪجهه پي ته ڏنو ناهي.

ڇو چاهه نگر ڊاهيون؟
اُن کان ته سنو آهي اونداهه نگر ڊاهيون.

ڪوئي به نه ساڻي آ،
ڪٿيان ٿو سفر تنها دردن ۾ حياتي آ.

مون گل چميا تنهنجا،
ڪيڏو نه حجابن ۾ ها نيڻ جهڪيا تنهنجا.

هر چاهه ڪيان صدقي،
مان پنهنجي ڌرتيءَ تان سر ساهه ڪيان صدقي.

هي روح رهي سگهندو؟
هيئن درد وچوڙي جو ”ملهار“ سهي سگهندو،

ڪافي

تنهنجو درد اتم دلدار سڄڻ،
منهنجا اجڙي ويا سينگار سڄڻ.

تو آهه چڏيو ڪجهه پي نه رهيو،
تو دل کي گهرو زخم ڏنو،
تو تڙپان توکان ڌار سڄڻ.

من مندر تو سنسان لڳي،
هر منظر تو سنسان لڳي،
تو ساريان توکي يار سڄڻ.

تو چاهه ڏنو ويساهه ڏنو،
تو دل کي چين اٿاهه ڏنو،
ڪيئن وسرن تنهنجا پيار سڄڻ؟

ڪٿي چاهت وارا بول رهيا،
ڪٿ تهڪ تنهنجا انمول رهيا،
ڪٿ آهي مند بهار سڄڻ.

تنهنجي الفت مست ملنگ ڪيو،
منهنجي جيون کي بي رنگ ڪيو،
نيٺن مان وهن ٿا نار سڄڻ.

تون آءُ ته ڪاٿي رهاڻ ڪريون،
سنسار سڄو سرهاڻ ڪريون،
توڪي آهه سڏيو ”ملهار“ سڄڻ.

نظم

(ڪيئن عيد ڪيان؟)

ڪيئن بهڪي تهڪي آءُ گهمان؟
هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

جت خون سندا درياھ وھن،
جت ٻار ڳي جي لئ تڙين،
جت نفرت جا طوفان هجن،
جت الفت لئ انسان سڪن،
اُت ڪنهن کي عيد مبارڪ ڏيان؟
هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

جت جذبا جهير جنجهوڙن ٿا،
ڏک دل ۾ ڪوڪا ڪوڙن ٿا،
جت پختا رشتا ٽوڙن ٿا،
هن قوم جو ٻيڙو ٻوڙن ٿا،
پيو تڙي تڙي گيت لکان،
هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

جت جنتا بي آرام هجي،
هر غيرتمند غلام هجي،
جت سوچن کي سرسام هجي،
جت عدل، امن بدنام هجي،
تو گهڙيءَ گهڙيءَ نئون سور سھان،
هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

جت ڪوڙ ٺڳيءَ سان ٺاهه هجي،
 جت اوندهه بات اٿاهه هجي،
 جت گم رهبر گمراهه هجي،
 جت سچ جو مُٺ ۾ ساهه هجي،
 اُت ڪيئن چين تي مرڪ رکڻ؟
 هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

جت ڏاهه رهبر نند هجن،
 جت دودا ننگر نند هجن،
 جت قومي ليڊر نند هجن،
 جت مسجد مندر نند هجن،
 مان سڌڪي سڌڪي ٿو سڌڪان،
 هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟

هن ڌرتيءَ تي ”ملهار“ ڏسان،
 شل سنڌڙيءَ منجهه سڪار ڏسان،
 مان آزادي ۽ پيار ڏسان،
 ۽ چوڌر گل گلزار ڏسان،
 مان مَن ۾ ٿو هي آس ڏسان،
 هن ڌرتيءَ تي ڪيئن عيد ڪيان؟
 ڪيئن بهڪي تهڪي آءُ گهمان؟

